

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

En reform för datadelning (SOU 2023:96)

Statskontoret tillstyrker utredningens förslag med undantag av förslaget om informationssäkerhet vid datadelning där vi avstår från att lämna synpunkter.

Statskontoret har tidigare konstaterat att det finns brister i interoperabiliteten vid datadelning inom olika sektorer i offentlig förvaltning (Statskontoret 2021:17 & 2014:3). Nuvarande styrning av interoperabilitet är begränsad och sker främst sektorsvis. Men eftersom samhällsutmaningar som den offentliga förvaltningen har att hantera ofta spänner över flera sektorer är det viktigt att den svenska förvaltningen inte låser fast sig i sektorsspecifika lösningar. Vi konstaterar också att EU skärper kraven på interoperabilitet samtidigt som en förbättrad datadelning på sikt har potential att öka effektiviteten i svensk offentlig förvaltning.

Statskontoret delar därför utredningens bedömning att styrningen och regleringen av interoperabilitet vid datadelning behöver utvecklas. Utredningens förslag innehåller mål, lagstiftning, föreskriftsrätt och ansvarsfördelning som ger förutsättningar för en reform för en förbättrad och ökad datadelning i den offentliga förvaltningen. Vi anser även att den uppföljning som utredningen föreslår ger möjlighet att löpande följa hur reformen fortlöper.

För att implementera reformen behöver regeringen även använda sig av finansiell styrning. I myndighetsanalysen av Digg (Statskontoret 2023:18) konstaterar vi att arbetet med att etablera förvaltningsgemensam digital infrastruktur ofta kräver stora investeringar i både tid och pengar. Dessa investeringar är riskabla och det är därför viktigt att regeringen tydliggör vad arbetet ska leda till och hur det ska finansieras framöver.

Vid digitala förvaltningsgemensamma lösningar tillfaller nyttan ofta andra intressenter än den eller de enskilda myndigheter som har bekostat investeringen samtidigt som de egna kostnaderna ökar. Det minskar incitamenten för myndigheter och andra aktörer att delta. Samtidigt är den föreslagna reformen beroende av att alla aktörer i den offentliga förvaltningen investerar i nationella

interoperabilitetslösningar. För att säkerställa att reformen genomförs bör regeringen därför bidra med finansiering.

Ekonomistyrningsverket har föreslagit att digital infrastruktur, i likhet med transportinfrastrukturen eller krisberedskap och civilt försvar, är en samhällsinvestering och därmed borde styras som en sådan (ESV 2020:23). Detta eftersom det ger mer kontroll och inflytande över vilka investeringar som genomförs. Vi delar den bedömningen och föreslår att regeringen beaktar detta i den fortsatt beredningen av ärendet.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Erik Nyberg och utredare Åsa von Sydow, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Åsa von Sydow